

פרשת בהר

וידבר ה' אל משה בהר סיני לאמר. דבר אל בני ישראל ואמרת אלהם כי תבאו אל הארץ אשר אני נתן לכם ושבתה הארץ שבת לה' (כה, א-ב)

ברש"י: מה ענין שמיטה אצל הר סיני, והלא כל המצוות נאמרו מסיני? אלא, מה שמיטה נאמרו כללותיה ופרטותיה ודקדוקיה מסיני, אף כלן נאמרו כללותיה ודקדוקיה מסיני. כך שנוי בתורת כהנים.

רבי משה פיינשטיין היה מוסיף ומפרש: כל מצוה בתורה יכול אדם לחשוב בנפשו שיש לו איזו השגה בה והוא מבין את טעמה וענינה, ויש לו ממנה איזו מעלה ותועלת. אלא שאדם חייב לקיים את מצוות התורה לא מחמת שמבין את טעמיהן ועניניהן, ולא מחמת שיש לו מהן איזו תועלת - אלא אך ורק משום שה' ציוה עליהן בסיני. אדם מקיים את התורה - כדי לקיים רצון ה'!

אולם ישנה מצוה אחת בתורה שאלמלא היתה התורה מצוה עליה לא היה האדם מוצא בה טעם: מצות שמיטה. מצוה זו אינה נתפסת בשכל האדם, שכן, לכאורה, איזו תכלית ותועלת יש בה? הלא היא הפוכה הגמור של ההגיון וההבנה האנושית! שש שנים עמל האדם, מעבד את שדהו, חורש וזורע, עד שסוף סוף זוכה לראות ברכה בעמלו ומפיק ממנה תנובת פרי. והנה מגיעה השנה השביעית ובבת אחת עליו להניחה לנפשה, לא לחרוש ולא לזרוע, והיא עומדת זנוחה ומופקרת ומעלה קמשונים וחרולים.

נמצא שאם מקיים האדם מצות שמיטה, בודאי אין הוא מקיימה מפני שמבין את טעמה, אלא אך ורק משום שהתורה צותה: "ושבתה הארץ שבת לה'". ה' צוה והאדם מקיים! רצון ה' בלי שום ערוב של השכל האנושי!

על כן הסמיכה התורה שמיטה אצל הר סיני - לומר לך, כשם שמצות שמיטה נאמרה בסיני, והסבה האחת והיחידה לקיומה היא משום שנצטוינו עליה בסיני, ולא משום איזה שקול וטעם אחר שבעולם - כך עלינו לקיים את שאר מצוות התורה, גם אותן מצוות שסבורים אנו שיש בהשגתנו להבין את טעמן וענינן ונראה שיש לנו מהן רוח ותועלת.

מקור: הרב שלמה לוונשטיין שליט"א